

Magyarország Alkotmánybírósága
1015 Budapest
Donáti u. 35-45.

BUDAKÖRNYÉKI ÍRÁSBÍRÓSÁG	
BUDAPEST	
2018 -01- 03	
Érk. módja: személyesen / postán / kézbesítő / gyűjtőládában / e-mailen / faxon	
Ügyiratszám: <u>UP. 21355/2012</u>	
Példány: <u>3</u>	Melléklet: <u>kezeslet</u>

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírottak

az alábbi

alkotmányjogi panasz kiegészítést

terjesztjük elő:

1. Alkalmazandó jogszabályok

1. Alaptörvény

„XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő.”

„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

„XXVIII. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.”

„1. cikk (2) b) Az Országgyűlés törvényeket alkot.”

„25. cikk (2) b) A bíróság dönt a közigazgatási határozatok törvényességéről;”

„25. cikk (4) A bírósági szervezet többszintű. Az ügyek meghatározott csoportjaira külön bíróságok létesíthetők.”

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	<u>11/2101-2/2012</u>
Érkezett:	<u>2018 JAN 09.</u>
Példány:	<u>3</u>
Melléklet:	<u>0</u> db
Kezelőiroda:	<u>un</u>

2. A sérelmezett bírói döntések alaptörvénybe ütközésének okai

2.1. A jogerő tiszteletben tartására vonatkozó alkotmányos követelmény sérelme

A XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelme megvalósult azáltal, hogy a jogerős közigazgatási döntést az eljáró bíróságok figyelmen kívül hagyták.

A tisztelt Alkotmánybíróság a 3133/2017. (VI. 8.) AB határozat [29] pontjában kifejtette, hogy „a jogerő intézménye – alapvetően a jogállamiság követelményéből eredeztethetően – annak biztosítékát szolgálja, hogy **valamely jogalkalmazó szerv döntése véglegessé váljon**, vagyis a benne foglalt rendelkezések végrehajthatók legyenek, az ne legyen megtámadható rendes jogorvoslattal és a benne eldöntött tény- és jogkérdések ne – avagy csak szigorú kivételek alapján – válhassanak újabb vita tárgyává. Az a közérdek nyilvánul meg benne, hogy a jogviszonyok idővel lezártnak minősüljenek, és azok védve legyenek mindennemű beavatkozástól. Erre egyrészt azért van szükség, hogy a jogvitában érintett személyek viszonyai ne maradjanak függő helyzetben, másrészt pedig azért, hogy az eldöntött kérdés utólag ne legyen módosítható.”

„Az Alkotmánybíróság már fennállásának első éveiben alkotmányjogi jelentőséggel ruházta fel a jogerőt, melyet az anyagi igazságosság és a jogbiztonság követelményeit összhangba hozó intézményként jellemezett, továbbá rámutatott arra: alapvető alkotmányos érdek fűződik a jogerős határozatok megváltoztathatatlanságához és irányadó voltához. A jogállamiság lényeges elemének nevezte azt is, hogy a törvénynek egyértelműen meg kell határoznia, mikor támadható meg egy bírósági határozat rendes jogorvoslattal (fellebbezéssel), milyen feltételek mellett van lehetőség a jogerős határozat rendkívüli jogorvoslattal történő megtámadására, illetve mikor következik be az az állapot, amikor már a jogerős határozat semmilyen jogorvoslattal nem támadható. {3133/2017. (VI. 8.) AB határozat, Indokolás [30]}.

Jelen esetben Alperesek az 515-6/2011. számú közigazgatási határozat ellen fellebbezéssel nem éltek, az első fokon jogerőssé vált. Polgári bíróság által a jogerős határozatot Alperesek sikerrel nem támadhatták meg, mindez kizárólag jogellenesen, Alaptörvénybe ütközően történhetett meg.

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény hatálybalépését követően következetesen fenntartotta a jogbiztonság elsődlegességét. „Mindemellett hangsúlyozta, hogy a jogerő „áttörhető, ennek módját, formáit és feltételeit pedig a törvénynek úgy kell szabályoznia, hogy a jogerő feloldásával okozott sérelem és az anyagi igazság teljesebb érvényesülése, mint elérni kívánt cél, arányban álljon egymással” {3103/2013. (V. 17.) AB határozat, Indokolás [25]}.

„Az állami szervek döntéseinek – a törvény keretei között rögzített – megtámadhatatlansága, illetve megváltoztathatatlansága a jogállamiság fontos kritériuma, hiszen a jog kiszámíthatósága érdekében fontos biztosítani azt, hogy az eljárásban érintett személyek jogait, illetve kötelezettségeit bizonyos feltételek beállását követően ne lehessen utólag – különösen az érintett személyek terhére – megváltoztatni. Az Alkotmánybíróság a jogerő intézményét elsősorban a jogállamiság követelményével összefüggésben tárgyalta, azonban újabb gyakorlatában kapcsolatba hozta

a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal, azon belül a bírósághoz fordulás alapjogával is.” {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [81]}.

2.2. Tisztességes eljáráshoz való jog

„XXIV. cikk (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”

„25. cikk (2) b) A bíróság dönt a közigazgatási határozatok törvényességéről,”

„25. cikk (4) A bírósági szervezet többszintű. Az ügyek meghatározott csoportjaira külön bíróságok létesíthetők.”

A jogerő tiszteletben tartásának követelménye összefüggésben áll a jogállamiságon túl a tisztességes eljáráshoz való, Alaptörvényben biztosított joggal.

„Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a bírósági döntések jogerejének alkotmányossági vonatkozásait járta körül. Ez következik a bíróságoknak a jogviták elbírálásában betöltött kiemelkedő, garanciális szerepéből, illetve abból, hogy a közigazgatási határozatok törvényességéről véső soron a bíróságok döntenek [Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pont] – vagyis, amennyiben a közigazgatási hatósági eljárás ügyfele igénybe veszi a bírósági felülvizsgálati kérelem lehetőségét, akkor a közigazgatási ügyben is a bíróság mondja ki a „végső szót”. A jogerő intézményét azonban nem csak az egyes jogági – polgári és büntető – perjogok, hanem a közigazgatási eljárásjog is ismeri.

A jogerő a jogi eljárásokban három körülménnyel áll kapcsolatban. Egyrészt a jogalkalmazó szerv döntése rendes jogorvoslattal többé nem támadható (alaki jogerő). Másrészt a döntés nem változtatható meg (anyagi jogerő). Harmadrészt a döntés végrehajtható. Ezek az elemek megjelennek a bírósági és a közigazgatási határozatok esetében is. A közigazgatási, illetve a bírósági határozatok jogereje azonban különbözik egymástól, ami egyfelől a két szervtípus döntésének természetéből, másrészt a döntéseik közötti hierarchikus rendből következik. Míg a bírósági határozatok jellemzően ex tunc hatályúak, azaz a múltra nézve, az elbírálást megelőzően kialakult vitában adnak megoldást, addig a közigazgatási hatósági határozatok jellemzően ex nunc hatályúak, azaz a jövőre nézve hoznak létre valamilyen jogviszonyt. A közigazgatás törvény alá rendeltségének elvéből, illetve az Alaptörvény 25. cikk (2) bekezdés b) pontjából pedig az következik, hogy a bíróság az eljárásjog keretei között a közigazgatási határozatot megváltoztathatja, illetve hatályon kívül helyezheti.

Az eljárásjogi jogerőfogalom meghatározása a jogalkotó döntési szabadságának körébe tartozik, amelyet az Alkotmánybíróság alapvetően nem mérlegelhet felül. A hatályos magyar közigazgatási eljárási törvény, a Ket. szabályozási rendszerében a jogerő fogalma az alaki jogerőt, vagyis a megtámadhatatlanságot jelenti. Ez a Ket. 73/A. § (1) bekezdése értelmében az elsőfokú döntés vonatkozásában akkor áll be, ha az elsőfokú döntés ellen nem fellebbeztek és a fellebbezési határidő letelt, ha a fellebbezésről lemondtak vagy a fellebbezést visszavonták, ha a fellebbezésnek – ideértve a végzések elleni önálló fellebbezést – nincs helye, illetve ha a fellebbezés elbírálására jogosult hatóság az elsőfokú hatóság döntését helybenhagyta. A közigazgatási eljárásjog rendszere ugyanakkor többféle lehetőséget biztosít az akár jogerőre emelkedett közigazgatási döntés felülbírlatára. Ezek: a bírósági felülvizsgálat (Ket. 109. §), az újrafelvételi eljárás (Ket. 112. §), az Alkotmánybíróság határozata alapján

indítható eljárás (Ket. 113. §), a döntés módosítása vagy visszavonása (Ket. 114. §), a felügyeleti eljárás (Ket. 115. §), valamint az ügyészi fellépés (Ket. 120. §, az ügyészségről szóló 2011. évi CLXIII. törvény 29. §). Ezek közül a felügyeleti eljárás és az ügyészi fellépés a Ket. szerint hivatalbóli döntés-felülvizsgálati eljárás, és természetét tekintve a felüellenőrzés is ilyen eljárásnak tekintendő." {3133/2013. (VI. 8.) AB határozat, Indokolás [33] -[35]}.

A fentiek alapján álláspontunk szerint az 515-6/2011. számú jogerős közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálatra kizárólag a közigazgatási bíróság lett volna jogosult. A polgári bíróság a közigazgatási döntés megváltoztatására nem rendelkezett hatáskörrel, nem bírálhatta felül közigazgatási szerv döntését.

Sérült mindezekén túl a XXIV. cikkben megfogalmazott tisztességes eljáráshoz való jog azáltal is, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítás terhére Felperesekre róta. Sérelmezzük, hogy amennyiben ez bevett bírósági gyakorlat, abban az esetben hivatkozni kívánunk arra, hogy ez egy alkotmányellenes joggyakorlat.

2.3. Törvényalkotás joga

A bírósági eljárások sértették az 1 cikk (2) bekezdés b) pontját is, mely szerint a törvényt az országgyűlés alkotja, ezáltal a másodfokú bíróság erre nem jogosult.

A felülvizsgálati kérelmünkben erre egyebekben hivatkoztunk:

"A másodfokú bíróság e körben jogkörén túlterjeszkedve és jogot alkotva annyit állapít meg, hogy „nem elvárható alperesektől”, hogy a földhivatali eljárást lefolytassák. Az eljárás megindításához kapcsolódó elvárhatóságról a jogszabály nem rendelkezik, a másodfokú bíróság feladata nem a jogalkotás, hanem a jogszabályok helyes alkalmazása, illetve amennyiben elvárhatóság hiányáról rendelkezik, akkor a felperesek jogos elvárása, hogy a másodfokú bíróság megindokolja miért is nem elvárható az alperesektől, hogy a folyamatban volt földhivatali eljárásban éljenek a jogszabály által biztosított jogorvoslati jogukkal és a fellebbezést előterjessék és az elhatárolás szabályszerűségét vitassák."

2.4. Tulajdonhoz való jog

„XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.”

Alapjogi védelem illeti meg az Alkotmánybíróság szerint azt is, akinek a tulajdonszerzéshez kétségtelen jogcíme van [37/1994. (VI. 24.) AB határozat, ABH 1994, 246.], a jogcím akkor kétségtelen, ha az egyértelmű [893/B/1994. AB határozat, ABH 1996, 500.].

Álláspontunk szerint a jogerős közigazgatási döntés a jogcímet kétségtelenül megállapította.

A tulajdonhoz való jog megsértése történt azáltal is, hogy elvették az adott földrészlet tulajdonjogát, amit egyébként a jogerős közigazgatási határozat megállapított és a bíróságok az eljárások során semmilyen ellentételezést nem állapítottak meg.

2.5. Törvény előtti egyenlőség elve

„XV. cikk (1) A törvény előtt mindenki egyenlő.”

Sérült a törvény előtti egyenlőség elve is, ugyanis egy közhiteles nyilvántartás adatai ellenére nekünk kellett bizonyítani. Alperesek mulasztották el a földhivatali eljárásban a jogorvoslati igényük érvényesítését, mégis a közhiteles nyilvántartás adatait alátámasztó bizonyítékokat nekünk kellett volna szolgáltatni, azaz nekünk kellett bizonyítani, hogy a jogerős döntés alapján bejegyzett határvonalak mentén húzódnak meg jogi határvonalak.

3. Kérelem

A panaszunkban megjelölt ítéletek sértik az Alaptörvény fentebb megjelölt XIII. cikk (1) bekezdését, a XV. cikk (1) bekezdését, a XXIV. cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) bekezdését, az 1 cikk (2) bekezdés b) pontját, a 25. cikk (2) bekezdés b) pontját, valamint a 25 cikk (4) bekezdését.

Mindezekre figyelemmel továbbra is kérjük a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy Kúria Pfv.I.21.721/2016/7. számú ítéletét a Budakörnyéki Bíróság 11.P.21.355/2012/47. számú elsőfokú ítéletére, és a Budapest Környéki Törvényszék 3.Pf.21.100/2015/7. számú másodfokú ítéletére is kiterjedő hatállyal semmisítse meg.

Budapest, 2017. december 27.

Tisztelettel:

